

चन्द्रागिरि नगरपालिका व्यायिक समिति

चन्द्रागिरि नगरपालिका व्यायिक समिति

बलम्बु, काठमाडौं, बागमती प्रदेश

संयोजक : श्री लिशा नकर्मी

सदस्य : श्री माधवकुमार के.सी.

सदस्य : श्री सुरेन्द्र के.सी.

बाट भएको निर्णय

निवेदक/वादीको नाम, थर, ठेगाना

चैतलाल महर्जनको बुहारी धनवहादुर महर्जनको
श्रीमती का.जि. सतुंगल वडा नं. १ हाल
चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. १० वोसिगाउँ
वस्ने ७२ की ज्ञानीमाया महर्जन १

जितवहादुर महर्जनको बुहारी भक्तवहादुर
महर्जनको श्रीमती का.जि. नयाँ नैकाप वडा नं.
१ हालको चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. १४
नयाँनैकाप वस्ने वर्ष ५१ की सरला
महर्जन १

विपक्षी/प्रतिवादीको नाम, थर, ठेगाना

चैतलाल महर्जनको छोरा का.जि. सतुंगल वडा
नं. २ हालको चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा वडा
नं. १० वोसिगाउँ वस्ने वर्ष ७० को दिलवहादुर
महर्जन १

वादीको साक्षी

- क) का.जि. चन्द्रागिरि न.पा. वडा नं. १० वस्ने क)
जग्गाको संधियार हिरावहादुर महर्जन..... १
- ख) का.जि. चन्द्रागिरि न.पा. वडा नं. १० वस्ने
जग्गाको संधियार प्रविन महर्जन १

प्रतिवादीको साक्षी

- क) नागरिकताको प्रमाणपत्र फोटोकपी ... २
- ख) नाता प्रमाणितको फोटोकपी १
- ग) साधिक ज्ञानीमाया महर्जनको नामको र पछि
हा.सा. गरेको पूर्जाको फोटोकपी २

कागज प्रमाण

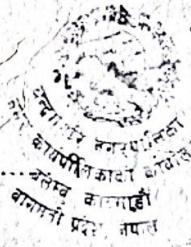
- क) नागरिकताको फोटोकपी १
- ख) साधिक लालपूर्जाको फोटोकपी १
- ग) नक्साको फोटोकपी १
- घ) नाता प्रमाणपत्रको फोटोकपी १
- ड) नापी जग्गाको कित्ताकाट फोटोकपी १

७/३/११

८/३/११

- घ) सरला महर्जनले खरिद गरेको पूर्जाको च) अंशवण्डा लिखतको फोटोकपी
फोटोकपी १
- ड) साविक नक्सा र हालको नक्सा थान .. २

न्यायिक समितिबाट बुझेको साक्षी

प्रमाणहरू :

मुद्दा : बरोबर अंशको जग्गामा साँध सिमाना मिची खाएकोले नक्सासमेत अनुसार
बरोबर दिलाई पाउँ सम्बन्धमा ।

मु.नं. : १७/४९

वादीको दावीको संक्षिप्त व्यहोरा :

१) म ज्ञानिमाया महर्जन र विपक्षी दिलबहादुर महर्जनको नाता, पुस्तेवारी एवं अंशियार सम्बन्धमा प्रष्ट्याउन चाहन्छु । ससुरो चैतलाल महर्जन र सासु लक्ष्मीमाया महर्जनको तर्फबाट २ छोरा जायजन्म भएकोमा जेठो छोरा म ज्ञानिमायाको श्रीमान् धनबहादुर महर्जन र कान्धो छोरा विपक्षी दिलबहादुर महर्जन हुन् । सासु ससुराको नापी वखत नै परलोक भइसकेको र पति धनबहादुरको मिति २०३१ सालमा परलोक भइसकेको थियो । यसरी २ जना छोराले बरोबर अंश पाउने सम्पत्ति मेरो पतिको मृत्यु पश्चात म र देवर विपक्षी विच वण्डा भई कायम भएको साविक का.जि. सतुंगल वडा नं. २/क कि.नं. १४४ को जग्गा मेरो भाग अंशमा र कि.नं. १४३ निज विपक्षी दिलबहादुर महर्जनको रहेकोमा ति दुवै कित्ता हालका नयाँ नापी अनुसार सतुंगल वडा २ सिट १९७९-१८ को कि.नं. १५ क्षेत्रफल १५१९ व.मि. कायम हुन गएको र सो कि.नं. १५ मैले मेरो साविक नक्सा, वण्डा अनुसार हाल साविक गर्दा कि.नं. १५ कित्ताकाट भई कायम भएको कि.नं. २१ क्षेत्रफल ७५६ व.मि. अर्थात् पाउने २४ आना जग्गा हा.सा. गरी पूर्जा बनाएको छु ।

सो कि.नं. १५ को क्षेत्रफल १५१९ व.मि.मा मैले ७५९.५० व.मि. बरोबर आधा पाउनेमा ७५६ व.मि. मात्र लिएको थिए । केहि बढी निज दिलबहादुरकै नाउँमा कि.नं. २२ बाँकी राखेको छु ।

यसरी साविक नक्सा एवं वण्डा अनुसार बरोबर आधा पाउने जग्गामा पाउने २४ आना मात्र लिदा पनि यि विपक्षी दिलबहादुरलाई हालको मेरो कि.नं. २१ को उत्तर तर्फ मिची ०-२-० भन्दा बढी मिची खाएको कुरा जग्गा नापजाँच गरी म ज्ञानिमायाले सरला महर्जनलाई विक्री गर्न लाग्दा मात्र थाहा भयो । सो जग्गां नापजाँच, गर्दा यि विपक्षी दिलबहादुर र निजका छोरा परिवारसमेत फिल्डमा आएको थियो ।

Q.bm ८५

Q.bm ८५

(Signature) *(Signature)* *(Signature)*

त्यसैवेला यि विपक्षीले घर सल्लाह गरेर छोडनु पर्ने भए छोडौला भनेका थिए । तर पछि कि.न. २१ को जग्गा हामीमध्ये म सरला महर्जनले खरिद गरी लिएपछि जग्गाको साँध सिमानामा वाल लगाउन खोज्दा यि विपक्षी दिलबहादुर एवं निजका छोराहरू आई जवरजस्त गरी वाल लगाउन एवं साँध सीमानां नापाजाँच एवं सिमा छुट्याउन पाइदैन भनि भैझगडा गर्न आएको र हालसम्म पनि यि विपक्षीले मिची खाएको २ आनाभन्दा बढी जग्गा छाडी नदिएको हुँदा निजलाई यस कार्यालयबाट फिकाई बुझी विवाद समाधान गराई इन्साफ पाउन हामी जग्गा दिने र लिने दुवै जनाले संयुक्त सादर अनुरोध गर्न आएकाछौं भन्ने मागदावी रहेको छ ।

प्रतिवादीको प्रतिदावीको संक्षिप्त व्यहोरा :

१. न्यायिक समितिमा यो निवेदन छ की वरावर अंश छैन पुगेन भन्ने सवालमा वादीका ससुरा म प्रतिवादीका पिता चैतलाल महर्जन २०३० सालका स्वर्गीय भएको दाजु धनवहादुर महर्जन २०३३ सालमा परलोक भै हामी देवर भाउजु विच पैत्रिक सम्पती घर सल्लाह कानुन बमोजिम नरम करेम मिलाई पिता चैतलाल महर्जनले अंश भाग छुट्याई दिए अनुसार २०४५/०६/०३ मा कानुन बमोजिम नै मा.पो.का डिल्लिबजारबाट भएको अंशवण्डाको प्रमाण यसै साथ सलखन राखि मैले जग्गा जानी बुझी भुक्त्याई छलाई गरेको भन्ने पटकै होइन मञ्जुरी सहमती अनुसार गरेको हो । अंशवण्डा गर्दा छलकपट गरे गराएको भएता पनि ६० दिन भित्र कानुन बमोजिम उजुर गर्नु पर्नेमा आज अंशवण्डा गरि आफ्नो भागमा परेको जग्गा सोल सालैको तिरो तिरान गर्दै वेच विखन गर्दै घर व्यवहार चलाउदै गए पश्चात् आज ३३ वर्ष पछि उजुरी गर्नुको कारण न्यायिक छ छैन । न्यायिक समिति बाटे छुट्याई पाउँ । यदि गलत छ भने सो सम्बन्धमा सजाए भोग्न तयार छु ।
२. हाल उजुरी परेको प्रतिउत्तर विचाराधिन गरि दिनुको कारण यो छ की का.जि संतुगल वडा नं. २/क को कि.न.-१३ बदर भई हाल कायमी कित्ता नं.-१४३ को क्षेत्रफल १-६-१-० वादी ज्ञानीमाया महर्जनको नाममा कानुन बमोजिम अंशवण्डा भै आएको हो प्रमाण यसै साथ राखि पेश गरेको छु र उल्लेखित जग्गा हाल नापी आई हाल साविक लागु भएको जग्गा म प्रति वादीले हालसाविक गरेको छैन ज्ञानीमाया महर्जनले हालसाविक गर्दा १-८-०-० भयो मेरो जग्गामा पन्यो मिचि खायो भनि दावि विरोध गरेको बुझे दावि विरोध गर्नु भन्दा पहिला जग्गा कसरी बढ्यो अरुको घुस्न आयो की हालसाविक गरि बढाउँदा ०-०-१-० जग्गा वह हुन गएमा नापी मालपोत कार्यालयले चारैतिरको कित्तालाई सहमति मञ्जुरी गराउन कार्यालयमा उपस्थित गराउँछ, भनि ०-२-०-०, ०-२-०-० जग्गा अशियार र सीधियारको नाताले जग्गा नक्सामा बढदा मलाई कुनै जानकारी र मेरो सहमति नलिएकोमा कानुन बमोजिम छ छैन न्याय अन्याय छुट्याई पाउ ।
३. साविक संतुगल वडा नं.-२/क को कि.न.-१४३ क्षेत्रफल १-६-१-० को जग्गाको हकमा हाल नयां नापि भै संतुगल वडा नं. २ सि.न. १०२-११७९-१८ को कि.न. २१ क्षेत्रफल ७५६ व.मि.

जग्गा पूर्जामा बनाएको छ भनि उजुर गर्नुको साटो कसरी आयो सांध संधियारलाई सहमति गराई सहमतिमा नाप जाँच गरि कित्ताकाट गरि लिनु पर्नेमा सिधै हालसाविक गरि नक्सा पुर्जामा बनाएको बताउँ कानूनपूर्ण प्रदेश, नेपाल

फिल्डमा छ कि छैन संधियारहरू मञ्जुर हो कि होइन नसोधि हालसाविक गरि पूर्जा आए लगते जग्गा किन्नेले कुन हिसावले रा.पा.हुन र बेच्नेले के आधारले रैरकम लिन्छ, यसमा हालसाविक गरि जग्गा किनबेच भै पहिला नाप जाँच नवुभिरा.पा.पास, गरि पश्चात खरिदकर्ता वादीले यो भएन त्यो भएन भनि उजुरी गर्नु कतिको ओचित्य हुन्छ, न्यायिक समितिवाटै छुट्याई पाउँ।

४. मिति २०४५ सालमा हामी दुई विच (भाउजु, देवर) अंशवण्डा भै वादीले अंशभागको जग्गा विक्रि गरेको छ आफ्नो भागमा परेको जग्गा विक्रि गरेको मलाई कुनै दुखेसो पनि छैन प्रतिवादीकै जग्गा विक्रि भएकोमा विरोद गर्न पनि मिल्दैन श्रीमान्‌मा के अवगत गराउन चाहन्छु भने हामी दुई विच अंशवण्डा भै आएको जग्गा मध्ये साविक संतुगल वडा नं.-१/क कि.न. २९४ क्षेत्रफल ०-१५-२-० ज्ञानीमाया महर्जनलाई भएको कि.न. २९५ क्षेत्रफल ०-१५-२-० म वादी दिल वहादुर महर्जनलाई उत्त कित्ता भएकोमा खास अहिले जस्तो प्रक्रिया पुराई नक्सा पुर्जा हेरी अंशवण्डा गर्न चलन नभई सिथै मालपोत कार्यालयबाट हुने भएकोले प्रतिवादिले हाल घर बनाई वसेकोमा जग्गा कि.न.-२९५ म प्रतिवादीको नाममा हुन पुगेको कि.न. २९४ पुस्तौ देखि भोग मार्ग गरेको जग्गा वादीको नाममा हुन पुगेछ तर यस्तो जग्गामा आपसी समझदारी भै भुलचुक रहेको जग्गा वादीको नाममा हुन पुगेछ तर यस्तो जग्गामा आपसी समझदारी भै भुलचुक सच्चाउन पर्नेमा मेरो भोगको कि.न. २९४ प्रतिवादिका नाममा पर्न गएको कारणले आपसि सर सल्लाह गरि सट्टा पट्टा गर्नुपर्नेमा कहिले वुहारी कहिले छोराको नाममा नामसारी गरि दिने कार्य माग गरेको देखियो थब अंशवण्डाको भुलवस भै नाम फरक परेको वादीको भोगको मेरो नाममा परेको म प्रतिवादीको जग्गाको सम्बन्धमा श्रीमान्‌वाटै न्याय छुट्याई पाउँ. अन्यायमा परेको को हो होइन त्यो समितिमा यो निवेदन यो गर्न चाहन्छु । वादीले मेरो सासु ससुरा मिति २०२२ सालमा नापीका समयमै परलोक भैसक्नु भएको मिति २०२२ सालमा नापी भएको र पिता चैत्यलाल महर्जन मिति २०३० सालमा आमा लक्ष्मीमाया महर्जन मिति २०३१ सालमा स्वर्गिय हुनु भएको हो भनि पेश भएकोमा उजुरीमा देखियो खास दाजु धनबहादुर महर्जनको खास मिति २०३३ सालमा स्वर्गिय भएको हो । अन्दाजीमा उजुरी गर्नु ठिक होइन यसको प्रतिउत्तर प्रमाण समेत यसै निवेदनका साथ संलग्न राखेको छु ।

५. न्यायिक समिति समक्ष मरो अन्तिम निवेदन यो गर्न चाहन्छुकी माथि उल्लेखित निवेदन समेतको विचाराधिन होस र प्रतिवादीले मलाई २ आना जग्गा मिचि खायो जवरजस्ति गच्यो, परे घर सल्लाह गरि छाडि दिउँला भनि मलाई भुठा आरोप लाएका हुन हाल साविक हुँदा चारै क्षेत्रको जग्गा पुच्याई नापी कार्यालय मालपोत कार्यालयबाट गर्ने हुन्छ । मेरो जग्गा हालसाविक गरि मैले पुर्जा लिएको पनि छैन मैले जग्गा जवरजस्ति कायम गरेको छैन पहिले देखि त्यहि भोग त्यहि खेती कमाई आएको छु । मलाई लगाएको उक्त आरोप उजुरी न्यायिक समितिले नै छुट्याई इन्साफ न्याय पाउं भन्ने प्रतिज्ञार जिकिर रहेको देखिन्छ ।

वादीको साक्षीको कथन तथा प्रमाणको विश्लेषण :

नातामा विवाद नरहेको देखिन्छ ।

प्रतिवादीको साक्षीको कथन तथा प्रमाणको विश्लेषण :

नातामा देवर भाउजको सम्बन्ध रहेको देखिन्नह।

दुवै पक्षबाट उपस्थित भएका कानून व्यवसायीको बहसको माल्य बँदा :

वादीको कानुन व्यवसायी विद्वान अधिवक्ता भरतराज उपाध्यायले हालसाविक भएको नक्सा अनुसार नापजाँच गर्न माग गर्नुभयो भने आपसमा सहमति समझदारीबाट मेलमिलापको प्रक्रियाबाट समाधान निकाल्न नसकेको हुँदा प्रक्रिया अनुसार मुद्दा अगाडि बढाउन अनुरोध गर्नुभयो भने विपक्षीले कानुन व्यवसायी राख्नु भएको छैन । आफैले वहस गर्ने क्रममा पुरानो नापी नक्सा अनुसार नापजाँच गरि पाउँ भन्ने वहस सनियो ।

द्वै पक्ष बिचमा फरक परेको विषय :

नयाँ नापी र पुरानो नापी नक्सा अनुसारको जग्गाको क्षेत्रफल सहितको सिमाना थपघट भए नभएको ?

निर्णय खण्ड

प्रस्तुत विवादित विषयमा नियमित पेशी सूचीमा चाढि दुवै पक्षको बहस समेत सुनि निर्णयमा पुग्नुपर्ने देखिन आयो । मिति २०४३/०६/०३ मा मालपोत कार्यालय, डिल्लीवजारबाट अंशवण्डा गरी आआफ्नो नाउँमा वण्डा अनुसारको जग्गाधनि पूर्जा बनाएको देखिन्छ । जसमा २ आना भन्दा बढी जग्गा मिचेको नमिचेको भनि वरोवर अंशको जग्गामा साँधि सिमाना मिची खाएकोले नक्सासमेत अनुसार वरोवर दिलाई पाउँ सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ को उपदफा २ को देहाय (क) वमोजिम यस विवाद यसै न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकारमा रहेको पाइयो । उक्त कानुनी व्यवस्था अनुसार प्रस्तुत मुद्दामा मेलमिलापको प्रक्रिया अवलम्बन गरी निरुपण गर्नुपर्ने हुन आएकोमा पक्षहरूलाई न्यायिक समितिको मिति २०७८/०४/२८ गते मेलमिलापको लागि मेलमिलाप केन्द्रमा पठाउने आदेश अनुसार मेलमिलापकर्तावाट विभिन्न चरणमा विवाद समाधानको लागि छलफलको वातावारण बनाई मेलमिलापको अथक प्रयास गर्दा पनि निरर्थक भई मेलमिलाप केन्द्रमा मेलमिलाप हुन नसकेको व्यहोरा सहितको प्रतिवेदन न्यायिक समितिमा भई मेलमिलापमा जानुस् किन समय, लगानी र मेहनत वर्बाद गर्नु बुझाएको हुँदा न्यायिक समितिले पुनः मेलमिलापमा जानुस् भनि जवाफ हुन्छ भनि सम्भाई मेलमिलापमा जान प्रेरित गर्दासमेत नियम, कानुन अनुसार गर्नुहोस् भनि जवाफ आएको देखिंदा पक्षहरू बीच मेलमिलाप हुन नसकेको हुँदा प्रमाण बुझी निर्णयमा पुग्न न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार नभएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४९ को उपदफा ४ वमोजिम तारेखमा रहेका पक्षलाई तारिख तोकी श्री काठमाडौँ जिल्ला अदालतमा जान सुनाई प्रस्तुत मुद्दाको सक्कल मिसिल श्री काठमाडौँ जिल्ला अदालतमा बुझाईदिनु । अरुमा तपसिल वमोजिम प्रस्तुत मुद्दाको सक्कल मिसिल श्री काठमाडौँ जिल्ला अदालतमा बुझाईदिनु । अरुमा तपसिल वमोजिम गर्नु ।

तपसिल खण्ड

- क) वादी प्रतिवादी दुवैलाई श्री काठमाडौं जिल्ला अदालतमा हाजिर हुन जाने साधारण तारेख तोकीकर्ता प्रदाता बलादू द्वारा दाखिल
सक्कल मिसिल श्री काठमाडौं जिल्ला अदालतमा बुझाइदिनु। १
- ख) सरोकारवाला पक्षले नक्कल माग गरेमा नियम अनुसार दिन, प्रस्तुत मुद्दाको दायरी लगात कट्टा
गर्नु तथा यस निर्णयको विद्युतिय प्रति अपलोड गर्नु। २

न्यायिक समितिका

संयोजक श्री लिशा नकर्मी

३०६८/१०१०६

सदस्य

श्री सुरेन्द्र के.सी.

३०६८/३०७२
सदस्य
०६८/१९०६

श्री माधवकुमार के.सी.

निर्णय तयार गर्न सहयोग प्र्याउने

चिरञ्जीवी खड्का

कानूनी सहजकर्ता

निरञ्जन गोपाल बतोला शर्मा

इति सम्वत् मिति २०७८ साल माघ महिना ०५ शुभम् रोज ५